Pichinglis

El **pichinglis** (e.g. Lipski 1992), **pichi** o **crioll anglès de Fernando Poo** (e.g. Gordon 2005) és una llengua criolla parlada a Bioko, Guinea Equatorial. També és conegut com a krio de Fernando Poo (e.g. Berry 1970, Holm 1989), crioll anglès fernandino (e.g. Holm 1989), Pidgin (English) Morgades 2004) o Broken English (e.g. de Zarco 1938). Mentre que molts parlants de més edat es refereixen a la llengua com a *krio* o *pidgin*, la majoria dels parlants actuals s'hi refereixen com a pichinglis, pichin amb una vocal final nasalitzada o Pichi tout court Pichi.

Pichinglis	
Pichi	
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
	6.000 (2011)[1] 2a llengua: 70.000 (2011)[1] principalment a Bioko
Parlat a	Guinea Equatorial
Autòcton de	Bioko Nord i Bioko Sud
Classificació lingüística	
	llengua humana pidgins i criolls llengua criolla criolls basats en l'anglès
Codis	
ISO 639-2	fpe
ISO 639-3	fpe
Glottolog	fern1234 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/fern1234)
Ethnologue.com	fpe (http://www.ethnologue.com/language/fpe)
IETF	fpe

És una llengua derivada de dues llengües criolles de base anglesa. D'una banda, la llengua criolla anglesa parlada a la regió de Calabar, Nigèria va ser portada a Malabo per petits grups al llarg del segle XIX i també als segles posteriors, en desplaçar-se des de la regió nigeriana per treballar a les plantacions de cacau de Bioko. D'altra banda, a partir de 1827,[2] el krio va començar a estendre's per l'illa portat pels pobladors africans que venien de Freetown (Sierra Leone).[3] Aquests dos criolls de l'anglès i llengües africanes entraren en contacte al llarg del temps donant lloc al pichi.[4]

Contingut

Estatut actual

Nombre de parlants

Influència del castellà

Exemples de barreja pichi-castellà

Referències

Enllaços externs

Estatut actual

La similitud lèxica entre pichinglis i anglès i la suposada simplificació de les estructures angleses van fer creure als observadors europeus que es tractava d'una llengua sense referents, i va prestar pes addicional a les nocions racistes sobre una suposada superioritat dels idiomes europeus i dels seus parlants. A conseqüència d'això, el pichinglis era considerat una forma d'anglès empobrida i envilida pels administradors i missioners colonials espanyols (cf. Zarco 1938: 5-7). El pichinglis, igual que les altres

llengües criolles de la conca de l'Atlàntic, encara ha de lluitar amb aquest difícil llegat. Malgrat la seva gran importància com a llengua de comunitat, i com a llengua nacional i llengua franca, no gaudeix de cap reconeixement oficial ni de suport, és conspícuament absent del discurs públic i dels mitjans de comunicació oficials, i no té cabuda en la política educativa de Guinea Equatorial

Nombre de parlants

Tot i que no hi ha estadístiques oficials, hi ha bones raons per considerar que el pichi és la segona llengua més parlada de Guinea Equatorial, per darrere del fang i seguit de prop pel bubi.[5] És usada principalment pels fernandinos, grup ètnic minoritari establit a Bioko. És segur que almenys 100.000 persones del voltant d'un milió (estimació 2007 de l'ONU) del país utilitzen regularment el pichi com a llengua primària o secundària.

Una altra de les llengües guineanes, el crioll portuguès Fá d'Ambô, parlat pels habitants de l'illa d'Annobón (cf. Map 1). El Fa d'Ambô comparteix llaços històrics i lingüístics amb els altres criolls portuguesos del Golf de Guinea (cf. e.g. Post 1994), anomenats Lungwa Santome i Angolar a l'illa de São Tomé i Lun'gwiye a illa de Príncipe (però també cf. Granda 1985 sobre la influència pichi en el Fa d'Ambô).

Influència del castellà

El castellà ha deixat una profunda petjada en el lèxic i la gramàtica del pichinglis. La mescla de codis és una part integral del sistema lingüístic del pichi. L'omnipresent influència de l'espanyol en el pichi és d'una banda la conseqüència de la política lingüística. Des del domini colonial, l'espanyol ha seguit sent l'únic mitjà d'instrucció a tots els nivells del sistema educatiu. A Malabo, l'adquisició de l'espanyol comença en la primera infància, fins i tot per a molts equatoguineans de classe obrera amb poca o cap educació escolar. Igualment, la florent economia del petroli de Guinea Equatorial ha portat a una major urbanització, ampliació de les xarxes socials multiétniques i la propagació del pichi com a llengua nativa. En un entorn socioeconòmic d'aquest tipus i enmig d'una alta competència general en el castellà oficial, la mescla de pichi i castellà, en lloc de ser excepcional, està constantment present en la vida diària dels parlants de pichi.

Exemples de barreja pichi-castellà

Afta ùna bay dì **bloques** dɛ̀n tumara.
then-2PL-buy-DEF-bricks-PL-tomorrow
'Then buy [plural] the bricks tomorrow.'(en anglès)
Entonces comprad los ladrillos mañana.

À **raya** in wèt **rayador**.
1SG.SBJ-grate-3SG.EMP-with-grater
'I grated it with a grater.'
Lo rallé con un rallador.

À gò **sigue** chɔp.
1SG.SBJ-POT-continue-eat
'I'll continue eating.'
Voy a seguir comiendo.

Referències

1. Pichinglis reference (http://archive.ethnologue.com/16/show_language.asp?code=bvb) at *Ethnologue* (16th ed., 2009)
2. Fyfe 1962: 165.
3. "Sounds of Equatorial Guinea"; EquatorialGuinea.org (http://web.archive.org/web/19990903061913/http://www.equatorialguinea.org/event1390/event_show.htm?doc_id=2713), consultat el 12 d'agost de 1998.
4. El español de Guinea Ecuatorial en el contexto del español mundial, John M. Lipski (http://www.personal.psu.edu/jml34/esp-guin.pdf)
5. Gramàtica del Pichi (http://www.academia.edu/978309/Gramatica_del_Pichi), Kofi Yakpo, 2010 ISBN 978-84-937497-4-3

Enllaços externs

- Yakpo, Kofi (2009) "A Grammar of Pichi", 692 pp. (http://webdoc.ubn.ru.nl/mono/y/yakpo_k/gramofpi.pdf)
- **(castellà)** Historia de Guinea (http://www.asodegue.org/hdojmc31.htm)
- Sobre pidgins (http://oreneta.com/kalebeul/2004/11/15/pirates-and-kleineckes-etymology-of-pidgin/)
- PDF (http://www.personal.psu.edu/jml34/sww.pdf)
- **(castellà)** *Dialecto inglés africano de la colonia española del Golfo de Guinea* (http://www.nuestra-guinea.com/Galeria/thumbnails.php?album=52), R.P. Mariano de Zarco, C.M.F., 1938, H. Proost y Cía, Turhhout, Belgium.
- **(castellà)** El inglés en España (http://www.etnografo.com/ingles_en_espana.htm)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Pichinglis&oldid=23835476»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 20 juny 2020 a les 12:06.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.